

A Fővárosi Ítéltábla Pécsen, a 2017. évi március hó 1. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és a 2017. évi március hó 8. napján nyilvánosan kihirdette az alábbi

ítéletet:

A másodfokú bíróság a rablás büntette és más bűncselekmény miatt **I.rendű vádlott és 3 társa** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 23.B.1045/2014/170. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

I.rendű vádlott és IV.rendű vádlottak házi jogot sértő cselekményét az 1978. évi IV. törvény 176.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a), b), c) és d) pontjaira figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő, társtettesként elkövetett magánlaksértés büntettének, míg **II.rendű vádlott** és **III.rendű vádlott** e cselekményét a Btk.221.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a), b), c) és d) pontjaira figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő, társtettesként elkövetett magánlaksértés büntettének minősíti.

I.rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 10 (tíz) évre enyhíti, egyben az I. r. vádlottat 10 (tíz) évre a közügyek gyakorlásától eltiltja, míg a vele szemben alkalmazott kiutasítást mellőzi.

III.rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 6 (hat) évre, a közügyektől eltiltás tartamát (6) évre enyhíti.

IV.rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés mértékét 9 (kilenc) évre enyhíti.

IV.rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést börtönben rendeli végrehajtani.

A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál a Bj.1681/2014. szám alatt nyilvántartott és a 29. tételszám alatt őrzött GPS navigációs készüléket, valamint a 30. tételszám alatt őrzött GPS-tartót a polgári jogi igény biztosítására visszatartja.

A fenti nyilvántartási számon kezelt és a 32. tételszám alatt őrzött 20 db DNS-minta, a 33. tételszám alatt őrzött szövetnyom, 34. tételszám alatt őrzött üvegtörmelék, a 35. tételszám alatt őrzött festéknyom, valamint a 36. tételszám alatt őrzött mikroanyag-maradvány megsemmisítését rendeli el.

Sértett1 és sértett2 magánfeleknek kártérítés jogcímén fizetendő összeget 5.800.000

(ötmillió-nyolcszázezer) forintba leszállítja; ezt meghaladóan a magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését a törvény egyéb útjára utasítja.

Az ítéletnek a büntügyi költség viselésére vonatkozó részét hatályon kívül helyezi és e körben az elsőfokú bíróságot különleges eljárás lefolytatására kötelezi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába **II.rendű vádlott** vonatkozásában a 2016. március 23. napjától, míg **III.rendű vádlott** tekintetében a 2016. április 24. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt továbbmenően beszámítja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárás során I.rendű vádlottvonatkozásában 40.960 (negyvenezer-kilencszázhatvan) forint, **II.rendű vádlott** vonatkozásában 29.050 (huszonkilencezer-ötven) forint, **III.rendű vádlott** vonatkozásában 38.100 (harmincnyolcezer-egyszáz) forint büntügyi költség merült fel.

Indokolás

A Fővárosi Törvényszék a 23.B.1045/2014/170. számú ítéletével I.rendű, valamint **IV.rendű vádlottak** büntetőjogi felelősségét az 1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdésében meghatározott és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett rablás büntetében, valamint a 176.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a), b) és d) pontjaira figyelemmel a (4) bekezdése szerint minősülő, társtettesként elkövetett magánlaksértés büntetében állapította meg. Ezért I.rendű vádlottat, mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül 14 év fegyházra, valamint 7 év Magyarország területéről kiutasításra ítélte.

IV.rendű vádlottat, mint különös visszaesőt, halmazati büntetésül 13 év fegyházra és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte.

II.rendű vádlott és **III.rendű vádlott** büntetőjogi felelősségét a Btk.365.§ (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott, és a (3) bekezdés a), b) és c) pontjaira figyelemmel, a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő rablás büntetében, valamint a Btk.221.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a), b) és d) pontjaira figyelemmel, a (4) bekezdése szerint minősülő magánlaksértés büntetében állapította meg, a II. r. vádlott esetében társtettesi, míg a III. r. vádlott esetében bűnsegédi elkövetési alakzat mellett.

Ezért a törvényszék **II.rendű vádlott** vádlottat halmazati büntetésül 9 évi szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani, amelyből a vádlott legkorábban a büntetés

kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

III.rendű vádlottat halmazati büntetésül 11 év szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani, amelyből a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az elsőfokú bíróság a fentieken túl rendelkezett a zár alá vételről, a lefoglalt bűnjelekről, **Sértett1** és **sértett2** magánfelek által előterjesztett polgári jogi igényről, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költségről is.

Az ügyész I.rendű, **III.rendű** és **IV.rendű vádlottak** vonatkozásában az ítéletet tudomásul vette, míg **II.rendű vádlott** vádlott terhére, a II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés súlyosítása végett fellebbezett.

I.rendű vádlottés védője felmentésért; **II.rendű vádlott** vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért; **III.rendű vádlott** és védője téves tényállás megállapítás okán felmentés végett, míg **IV.rendű vádlott** és védője enyhítés végett jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a II. r. vádlott terhére bejelentett fellebbezést fenntartotta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

I.rendű vádlottés védője a nyilvános ülésen fellebbezési nyilatkozatát részben megváltoztatva elsősorban az ítélet hatályon kívül helyezését, másodsorban az I. r. vádlott felmentését indítványozta.

II.rendű vádlott védője perorvoslati nyilatkozata irányát módosítva elsősorban a II. r. vádlott felmentésére, másodsorban az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

III.rendű vádlott és védője fellebbezéseik célját - a bejelentett jogorvoslati kérelmüktől eltérően - elsősorban a III. r. vádlott bizonyíték hiányában történő felmentésére, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezésére módosították, míg **IV.rendű vádlott** védője a nyilvános ülésen a perorvoslati nyilatkozatával egyezően szólalt fel.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezéssel megtámadott ítéletét a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma

alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

I.rendű vádlottvonatkozásában a Gödöllői Járásbíróság 2015. évi január hó 22. napján kelt 10.B.626/2013/79. számú ítélete - helyesen - a Budapest Környéki Törvényszék 14.Bf.818/2016/13. számú határozatával 2016. évi november hó 29. napján emelkedett jogerőre, amelyben a bíróság a vádlottat 2 rb. lopás büntette miatt, mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül 3 év 6 hónap fegyházra és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Egyben elrendelte a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 8.B.XIX.1434/2008/2. számú ítéletével kiszabott és végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett 1 év 8 hónap börtönbüntetés végrehajtását.

I.rendű vádlottat az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítettekén túl a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2016. évi május hó 24. napján jogerőre emelkedett 19.B.30.878/2016/5. számú ítéletével hatóság félrevezetésének vétsége miatt 180 óra közérdekű munkára ítélte.

II.rendű vádlott vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2013. évi május hó 3. napján *jogerőre emelkedett* 4.B.XIV.30.652/2013/11. számú ítéletével *lopás vétsége* miatt ítélte 300 óra tartamú közérdekű munkára.

A Budapesti X. és XVII. Kerületi Ügyészség a 2013. évi július hó 25. napján kelt és 2014. évi *augusztus hó 15. napján jogerőre emelkedett* B.X.4251/2012/6. számú határozatával lopás vétsége és jármű önkényes elvételének büntette miatt a vádemelést 1 évi próbaidőre elhalasztotta. Ezen eljárás a II. r. vádlottal szemben 2013. évi január hó 8. napján indult.

Az elsőfokú bíróság ítéletében **III.rendű vádlottal** kapcsolatban rögzített alapítéleteket a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2016. évi március hó 8. napján jogerőre emelkedett 8.Beü.1976/2015/8. számú ítéletével összbüntetésbe foglalta, és a szabadságvesztés tartamát 2 év 7 hónap 10 nap börtönben állapította meg. A III. r. vádlott e szabadságvesztését 2016. évi *április hó 23. napján töltötte ki*.

III.rendű vádlottal szemben a vád tárgyává tett bűncselekmények elkövetésekor három büntetőeljárás volt folyamatban lopás büntette miatt.

IV.rendű vádlott kettő kiskorú gyermeket tartott el a büntetés-végrehajtási intézetbe kerülését megelőzően.

IV.rendű vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített, a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 2.B.XXI.689/2005/53. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés-büntetésből - amely a Fővárosi Bíróság 26.Bf.XXI.98/93/2005/9. számú határozatával 2016. évi szeptember hó 14. napján emelkedett jogerőre - a IV. r. vádlottat 2010. évi május hó 4. napján feltételes szabadságra bocsátották; a szabadságvesztés utolsó napja 2010. évi szeptember hó 19. volt.

Az elsőfokú ítélet 9. oldalának 3. bekezdését a másodfokú bíróság azzal egészíti ki, hogy **Sértett1 Sértett1** a bűncselekmény elkövetésekor a 76. életévét, míg **Sértett1**né a 75. életévét betöltötte.

Az elsőfokú ítélet 11. oldalának 10. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a **sértettek** a magánlaksértés büntette vonatkozásában 2013. évi július hó 5. napján terjesztettek elő magánindítványt.

A vádlottak a cselekményükkel **Sértett1** és **sértett2 sértettek**nek összesen legalább 5.800.000 forint kárt okoztak, a tényleges kár 7.000.000 - 8.000.000 millió forint közé tehető, amelyből a lefoglalással és a **sértettek** részére történő kiadással csupán annak töredéke térült meg.

A fenti kiegészítésekkel, illetve helyesbítésekkel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás immár mentessé vált a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlottak védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek megfelelően, azokat betartva, túlnyomórészt a tényállás felderítéséhez szükséges mértékben folytatta le.

Az ennek során feltárt, és mérlegelési körébe vont bizonyítékokat azonban nem a törvényben rögzítettek szerint értékelte. Észlelte ugyanis a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék ítéletének indokolásában a bizonyítékok mérlegelését nem a logika szabályai szerint végezte; egyes bizonyítékok értékelését indokolatlanul részletesen és terjengősen, lényegük és bizonyító erejük bemutatása nélkül végezte el, míg ehhez képest más bizonyítékokkal történő logikus összevetését nem, vagy rendkívül felületesen teljesítette. Ez ahhoz vezetett, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás indokolása - az ügy lényeges körülményeire vonatkozó adatok okszerű és logikailag helyes sorrendben történő vizsgálata helyett - a bizonyítékok csapongó, logikátlan felsorolásában merült ki, amelyből nehezen lehetett megállapítani, hogy a törvényszék mely tényt milyen bizonyíték alapján állapított meg.

Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy az indokolási kötelezettség megszegése kizárólag akkor eredményez feltétlen hatályon kívül helyezést, ha a megtámadott határozat indokolása tény vagy jogkérdés tekintetében oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, a bíróság mire alapozta a döntését [EBH 2010.2210.]. Az elsőfokú bíróság által fentebb részletezett ún. relatív szabálysértés azonban nem eredményezte az ítélet hatályon kívül helyezését, ugyanis - ha nehezen is - meg lehetett állapítani, hogy mire alapozta döntését.

Ily előzmények ismeretében az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének

teljesítése kapcsán - figyelemmel a jogorvoslati kérelmek tartalmára - a másodfokú bíróság az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek.

A törvényszék ítéletének tényállását döntően **IV.rendű vádlott** tényfeltáró, saját bűnösségére is kiterjedő és társait is terhelő beismerő vallomására alapította. Ebből adódóan a vádlottak védekezésükben is e vallomás valóságtartalmát vitatták, **IV.rendű vádlott** szavahihetőségét igyekeztek megdönteni.

A védők okszerűtlennek minősítették a törvényszék bizonyíték-értékelő tevékenységét, miszerint az elsőfokú bíróság **IV.rendű vádlott** vallomását csak bizonyos körben (a vádlott-társakat terhelő részében) fogadta el, míg a saját büntetőjogi felelősségét érintő körben elvetette azt. Emellett hangsúlyozták, hogy a IV. r. vádlott vallomása nem lehet következetes, hiszen a bizonyítási eljárás során feltárt egyes adatok - így különösen I.rendű vádlottelfogásában közreműködő rendőrök tanúvallomásai - ellentmondani látszanak ennek; az elsőfokú bíróság csak a koncepciójába illő bizonyítékokat fogadta el, míg a többit elvetette.

E védői érveléssel szemben következetes a bírói gyakorlat, miszerint a bizonyítékok értékelésének megszokott módja az, hogy a bíróság a vallomás egyes - általában más bizonyítékokkal is megerősített - részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapítása során, míg a vallomásnak olyan részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagy (BH1998.418.).

A fentiek alapján nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság akkor, amikor **IV.rendű vádlott** vallomását a tényállás megállapításának alapjául elfogadta annak ellenére, hogy vallomásának egyes részeit egyéb adatok megcáfolták; a vádlott szavahihetősége ennek ellenére nem dőlt meg.

IV.rendű vádlott vallomásának a vádlott-társakat terhelő részeit kellőképpen alátámasztották azok az adatok, amelyek I.rendű, **II.rendű vádlott** és **III.rendű vádlott** szavahihetőségét egyébként megdöntötték.

Így I.rendű vádlottkülönböző, önmaguknak is ellentmondó tagadó vallomásait alapjaiban cáfolja az elfogásakor a birtokában fellelt, a **sértettek**től eltulajdonított dolgokon kívül az elkövetéshez használt maszkon és kesztyűn talált DNS-mintája, a híváslisták adatai, a cellainformációk, melyek szerint az elkövetés idején a **sértettek** háza közelében tartózkodott, valamint az a tény is, hogy az elkövetéshez használt gépjármű hozzá volt köthető.

Az a körülmény, hogy az I. r. vádlottól a nyomozó hatóság nem foglalt le fegyvert - mellyel a **sértettek** vallomása szerint őket fenyegette - alapvetően nem cáfolja a **sértettek** vallomását, de a vádlott tagadó vallomását sem támasztja alá.

Ugyanígy az I. r. vádlottnak a bűncselekmény elkövetésében való részvételét nem

teszi aggályossá az a körülmény sem, hogy az elkövetéskor használt símaszkon a genetikai szakvélemény szerint az I. r. vádlott DNS-mintája mellett **egyéb fél** genetikai nyomai is felfedezhetőek voltak. Miután a **sértettek** vallomása szerint az elkövetésben kizárólag férfiak vettek részt, így **egyéb fél** DNS-mintájának jelenléte a símaszkon pusztán annyit bizonyít, hogy ő is érintkezett a ruhadarabbal. Ez már csak azért is előfordulhatott, mert **egyéb fél IV.rendű vádlott** élettársa volt.

Az sem vezethet I.rendű vádlottvédekezésének elfogadásához, hogy a rabláshoz használt símaszk külső oldaláról mutatták ki a DNS-mintáját, hiszen az kilélegzés útján, illetőleg annak kifordítva történő viselésével is odakerülhetett.

II.rendű vádlottnak a bűncselekmény elkövetésében részvételét bizonyítja a meneküléshez használt gépjárműben lefoglalt mobiltelefonján és személyi iratain túlmenően a DNS-minták elemzésének rá nézve terhelő eredménye, valamint a mobiltelefonjának az elkövetést közvetlenül megelőző pozíciója is.

Bizonyítja a II. r. vádlott elkövetésben való részvételét az is, hogy két személyt is igyekezett rávenni arra, hogy az elkövetés idejére számára - hamisan - alibit biztosítsanak. Míg **tanú1** esetében e rábírás nem járt sikerrel - hiszen a tanú tagadta, hogy a kérdéses időben **II.rendű vádlott** nála tartózkodott volna - addig **tanú2** esetében a II. r. vádlott rábírására tett hamis tanúvallomása miatt büntetőeljárás indult ellene a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 13.B.31862/2015. szám alatt.

III.rendű vádlott esetében **IV.rendű vádlott** terhelő vallomását támasztotta alá a III. r. vádlott mobiltelefonjának cellainformáció alapján beazonosított tartózkodási helye, amely szerint **III.rendű vádlott** - védekezésével ellentétben - a bűncselekmény elkövetését közvetlenül megelőző időpontban a **sértettek** családi házában közelében tartózkodott. A III. r. vádlott feladata a gépjármű vezetésére korlátozódott, a megállapított tényállás szerint be sem ment a **sértettek** házába, símaszkat nem viselt az elkövetéskor, így a hemogenetikai szakértői vizsgálat az ő vonatkozásában nem szolgáltat bizonyítékkal.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság **III.rendű vádlottnak** az érvelésével, miszerint az ügyész már ejtette a vádat vele szemben, hiszen nem felbujtóként, hanem bűnsegédként ítélte el az elsőfokú bíróság. Ezzel szemben a valóságban az ügyész a vádat a tárgyaláson akként *módosította*, hogy a továbbiakban **III.rendű vádlottat** nem felbujtóként, hanem - mint az elkövetéshez használt gépjármű vezetőjét - bűnsegédként vádolta. Ez azonban nem azonos a *vád elejtésével*, amelynek eljárásjogi következménye az eljárás megszüntetése lett volna vele szemben.

IV.rendű vádlott vallomásának értékelésével kapcsolatban kiemeli a fellebbviteli bíróság, hogy a vádlott-társakon felül saját magára is terhelő adatokat szolgáltatott a bűnüldöző hatóságoknak. Előélete okán a IV. r. vádlottnak tisztában kellett lennie azzal, hogy a kiemelt tárgyi súlyú bűncselekmény esetében a terhelő vallomása nemcsak az elkövetésben részt vevő társai, de saját maga vonatkozásában is súlyos

büntetés kiszabásának lehetőségét hordozza magában. Ugyanakkor az eljárás során semmilyen adat nem merült fel arra nézve, ami arra indította volna a IV. r. vádlottat, hogy hamisan vádolja súlyos bűncselekmény elkövetésével társait.

Mindezek alapján helytállóan fogadta el az elsőfokú bíróság **IV.rendű vádlott** magára és vádlott-társaira vonatkozó beismerő vallomását. A tényállást e részében ezért megalapozottnak találta a másodfokú bíróság.

A tényállás személyi része azonban a terheltek megelőző büntetései tekintetében - nyilvánvaló elírások folytán - pontosításra szorult, míg a vádlottak a vád tárgyává tett bűncselekmények elkövetése utáni jogerős elítéléseivel az ítélet e részét a másodfokú bíróság kiegészítette.

Szükséges volt feltüntetni a tényállásban a **sértettek** elkövetéskori életkorát is, hiszen arra az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabási körülmények körében hivatkozott.

A Be.173.§-ában foglalt rendelkezések garanciális jellegéből fakadóan pedig ki kellett egészíteni a tényállást azzal is, hogy a **sértettek mely időpontban** terjesztették elő magánindítványukat a sérelmükre megvalósított magánlaksértés büntette vonatkozásában.

Mindezek mellett észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróságnak a vádlottak által a **sértetteknek** okozott kár mértékével kapcsolatos ténymegállapításai iratellenes adatokat tartalmaznak, és az részben felderítetlen is maradt.

Elkerülte ugyanis az elsőfokú bíróság figyelmét az a tény, hogy a **sértettek** által 2013. évi május hó 30. napján benyújtott polgári jogi igényhez csatolt kimutatás (nyomozati iratok 1861. oldala) nem tartalmazta azokat a dolgokat, amelyeket I.rendű vádlottelfogásakor az I. r. vádlottól, illetve a birtokában volt személygépkocsiból a nyomozó hatóság lefoglalt, majd később a **sértetteknek** (nyomozati iratok 1227-1242. oldalai) visszaadott.

A rablással okozott kárt a bűncselekmény útján megszerzett valamennyi dolog *összértéke* határozza meg. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság a tényállásban azt állapította meg, hogy ez az összeg azonos a **sértettek** által 2013. évi május hó 30. napján, a polgári jogi igényükben érvényesített összeggel. Ez azonban nem helytálló, hiszen a **sértettek** által megjelölt 7.036.847 forint nem tartalmazza az I. r. vádlottól a bűncselekmény elkövetését követően lefoglalt ékszerek, valamint egyéb dolgok értékét, amelyeket a kár megállapításakor figyelembe kellett volna venni.

Az elsőfokú bíróság ezen felül elmulasztotta igazságügyi tárgyszakértő igénybevételét mind a **sértettek** által megjelölt dolgok, mind a lefoglalással megtérült tárgyak

értékének pontos meghatározása körében. Az elsőfokú bíróság kritika nélkül fogadta el az eltulajdonított ingóságoknak a **sértettek** által megjelölt értékét, kísérletet sem tett annak tisztázására, hogy annak helyességét igazságügyi szakértő bevonásával ellenőrizze. Így a bűncselekménnyel okozott kár megállapítása körében az elsőfokú ítélet megalapozatlanná vált.

Mindez azt jelentette, hogy a másodfokú bíróságnak e megalapozatlanságot az iratok alapján hivatalból kellett kiküszöbölnie. Miután e vonatkozásban igazságügyi szakértői vélemény nem állt rendelkezésre, a Be.4.§ (2) bekezdése alapján annyit lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy a vádlottak 5.800.000 forint készpénzt tulajdonítottak el a rablás során a **sértettektől**, míg a teljes kár 7-8 millió forint közé volt tehető. Ennyiben tehát a tényállást a másodfokú bíróság helyesbítette.

Szükséges azonban megjegyezni, hogy a fenti megalapozatlanság a bűncselekmény minősítésére nem volt kihatással, így a másodfokú bíróság álláspontja szerint az ítélet megalapozatlanság okán történő hatályon kívül helyezésének sem volt helye.

A fentiek szerint kiegészített, illetve helyesbített tényállás ekként a Be.352.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen vont le következtetést I.rendű, **II.rendű**, **III.rendű** és **IV.rendű vádlottak** büntetőjogi felelősségére, következésképpen a bejelentett fellebbezések felmentést célzó részükben nem voltak megalapozottak.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a Btk.2.§-ával kapcsolatos álláspontjával is egyetértett. Az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy az elbírált bűncselekmények elkövetése idején hatályban volt 1978. évi IV. törvényben foglaltakhoz képest a Kúria 4/2013. BK véleménye folytán a hatályos büntetőtörvény feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezései **II.rendű vádlott** és **III.rendű vádlott**ra kedvezőbb elbírálást tesznek lehetővé; a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja nem a büntetés négyötöd, hanem csupán kétharmad részének kitöltését követően lehet esedékes. I.rendű és **IV.rendű vádlottak** esetében a visszaesői minőségük okán az elbíráláskor hatályos törvény nem biztosít kedvezőbb elbírálást, így e két vádlott vonatkozásában indokolt volt az elkövetéskor hatályban volt törvény alkalmazása.

A cselekmények minősítése túlnyomórészt megfelel a büntető anyagi jogi jogszabályoknak.

A rablás büntettének törvényi tényállásában megjelölt erőszakot és kvalifikált fenyegetést a dolgok elvételeiben közreműködő mindhárom vádlott megvalósította. Az irányadó tényállás szerint I.rendű vádlottlőfegyverrel (vagy annak látszó tárggyal), **IV.rendű vádlott** a magához vett késsel valósította meg az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést, míg **II.rendű vádlott Sértett1** megkötözésével,

mobiltelefonjának megrongálásával, valamint a vezetékes telefon fali csatlakozójának kitépésével valósította meg az erőszakot. Helyesen járt el tehát az elsőfokú bíróság, amikor valamennyiük szóban forgó magatartását csoportosan és társtettesként minősülő rablás büntettként minősítette.

Helytállóan állapította meg azt is ezen felül, hogy **III.rendű vádlott** csupán bűnsegédje volt a fenti bűncselekménynek, hiszen a rablás törvényi tényállási elemei közül sem az értékek elvételében, sem pedig az erőszak, illetőleg a kvalifikált fenyegetés alkalmazásában nem vett részt. Az ő szerepe csupán a gépjármű vezetésében, valamint a helyszínen a figyelés biztosításában merült ki.

Nem értett egyet ugyanakkor az ítélőtábla a vádlott házi jogot sértő cselekményének minősítésével, hiszen az irányadó tényállás szerint **IV.rendű vádlott** késsel fenyegetve követte el a bűncselekményt.

A Btk.459.§ (1) bekezdésének 6. pontja, valamint az 1978. évi IV. törvény 137.§ 4. pontja értelmében felfegyverkezve követi el a bűncselekményt, aki az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében az élet kioltására alkalmas eszközt tart magánál.

Miután **IV.rendű vádlott** kést tartott magánál, amely az élet kioltására alkalmas, a vádlottak házi jogot sértő cselekménye egyben felfegyverkezve elkövetettnek is minősült.

Így helyesen I.rendű és **IV.rendű vádlottak** házi jogot sértő cselekménye az 1978. évi IV. törvény 176.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a), b), c) és d) pontjára figyelemmel a (4) bekezdése szerint minősülő, társtettesként elkövetett magánlaksértés büntettként, míg **II.rendű vádlott** és **III.rendű vádlott** e cselekménye a Btk.221.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a), b), c) és d) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő, társtettesként elkövetett magánlaksértés büntettként minősül, amelyet a III. r. vádlott mint a Btk.14.§ (2) bekezdése szerinti bűnsegéd követett el.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt feltárta, és azokat súlyuknak megfelelően értékelte. Tekintettel azonban a tényállás kiegészítésére, valamint a cselekmények minősítésének megváltozására, e körben az elsőfokú bíróság ítéletének e része az alábbiak szerint szorult kiegészítésre.

I.rendű vádlottvonatkozásában további súlyosító körülményként kellett értékelni azt

is, hogy a cselekményeire irányadó büntetési tétel felemelésére több ok miatt (többszörös visszaesői minőség, halmazati büntetés szabályai) került sor.

IV.rendű vádlott esetében is súlyosító körülményként kellett figyelembe venni, hogy a cselekményeire kiszabható büntetés több ok miatt is megemelt büntetési tétellel volt fenyegetett (különös visszaesői minőség, halmazati büntetés). A IV. r. vádlott vonatkozásában ugyanakkor beismerő vallomásának súlyát nem a saját megbánó magatartása, hanem az adta, hogy nyilatkozata a többi vádlott büntetőjogi felelőssége megállapításának alapjául is szolgált. Ugyanakkor a másodfokú bíróság mellőzte **IV.rendű vádlott** javára enyhítő körülményként figyelembe vehető testi fogyatékoságát, hiszen a karjának elvesztése a bűncselekmény elkövetését követően, attól teljesen függetlenül történt. Enyhítő körülményként így helyesen az igazolt betegségei, valamint a testi fogyatékosága folytán előállt megrendült egészségi állapota szolgálhat.

Ezen felül valamennyi vádlott terhére súlyosító körülményként kellett figyelembe venni, hogy cselekményüket előre megfontoltan, minden eshetőséget felmérve és előzetesen figyelembe véve eltervezték, magatartásuk tervszerű végrehajtásra utalt. Ez pedig a cselekmény fokozottabb társadalomra veszélyességét, és ebből kifolyólag súlyosabb megítélését is jelenti.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottak javára nem lehetett enyhítő körülményként értékelni a kár részbeni - lefoglalással történő - megtérülését, hiszen arra nem a vádlottak saját elhatározásából, hanem a bűnüldöző hatóság hivatali hatáskörében történt eljárási cselekmény keretében, a vádlottaktól teljesen függetlenül került sor. Ugyanakkor a kár megtérült része oly csekély, hogy az az esetleges önkéntes megtérítés esetén sem vezethetne enyhítő körülménykénti figyelembe vételéhez.

Észlelte továbbá a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül tüntette fel ítéletében a vádlottakkal szemben kiszabható büntetések maximális tartamát. I.rendű és **IV.rendű vádlott** vonatkozásában a cselekményükre irányadó halmazati büntetési tétel helyesen tíz évtől húsz évig terjedő szabadságvesztés, mivel az elkövetés idején hatályban volt 1978. évi IV. törvény 40.§ (2) bekezdése szerint a határozott ideig tartó szabadságvesztés legrövidebb tartama két hónap, leghosszabb tartama tizenöt év; életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntetendő bűncselekmény, bűnszervezetben, különös vagy többszörös visszaesőként történő elkövetés, továbbá halmazati vagy összbüntetés esetén *húsz év*.

Erre figyelemmel a büntetés középértéke tizenöt évi szabadságvesztés. Megjegyzi ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített tíz évtől huszonkét és fél évig terjedő szabadságvesztés középértéke az elsőfokú

bíróság által megállapítottól eltérően tizenhat évi és három hónapi szabadságvesztés lett volna.

II.rendű és III.rendű vádlottkal szemben irányadó halmazati büntetési tétel megállapítása sem volt törvényes.

A Btk.81.§ (3) bekezdése szerint, ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettő határozott ideig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, a büntetési tétel felső határa a legmagasabb büntetési tétel felével emelkedik, de nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának *együttes tartamát*.

Miután a II. r. és III. r. vádlottak terhére megállapított bűncselekmények büntetési tétele közül a rablás öt évtől tizenöt évig terjedő, míg a magánlaksértés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, a vádlottak cselekményeire irányadó büntetési tétel felső határa e rendelkezés alapján nem érheti el a húsz évet annak ellenére sem, hogy a rablás büntetése meghatározott büntetési tétele fele részének emelése a húsz évet túllépné. E vádlottak büntetésének középértéke így tizenkettő évi és hat hónapi szabadságvesztés, szemben az elsőfokú bíróság által hivatkozott 13 évi és 9 hónapi szabadságvesztéssel.

Mindezen enyhítő és súlyosító körülmény figyelembe vételével a másodfokú bíróság - figyelemmel az ilyen és ehhez hasonló ügyekben folytatott ítélkezési gyakorlatra - úgy látta, hogy a törvényszék eltúlzott mértékű büntetést alkalmazott a vádlottakkal szemben.

Erre tekintettel a másodfokú bíróság I.rendű vádlottbüntetését 10 évi szabadságvesztésre, **IV.rendű vádlott** büntetését 9 évi szabadságvesztésre, míg a bűncselekményben bűnsegédként résztvevő **III.rendű vádlott** büntetését pedig a törvény szerinti minimumot meghaladó, 6 évi szabadságvesztésre enyhítette.

Bár I.rendű vádlottnem magyar állampolgár, azonban a honossága szerinti országban sem lakó-, sem pedig tartózkodási hellyel nem rendelkezik; a vele szemben kiszabott kiutasítás ekként nem szolgálná a büntetés törvényben meghatározott célját. Erre tekintettel a bíróság az I. r. vádlottal szemben elrendelt kiutasítást mellőzte. Ugyanakkor, miután az I. r. vádlotti lakos, a büntetés letöltése után a helyi önkormányzati képviselők megválasztásában, illetőleg az uniós állampolgársága okán az Európai Parlament képviselőinek megválasztásában szavazati jogosultsággal bír. Az elkövetett cselekmények miatt azonban őt a másodfokú bíróság méltatlannak találta a közügyekben való részvételre, ezért azok gyakorlásától az 1978. évi IV. törvény 62.§ (1) bekezdése alapján eltiltotta. Az eltiltás tartamát a 63.§ (1) bekezdése szerint 10 évben határozta meg.

IV.rendű vádlott esetében az ítélet belső arányosságait és az egészségi állapotát

figyelembe véve akként rendelkezett a másodfokú bíróság, hogy az 1978. évi IV. törvény 45.§ (2) bekezdése alapján a szabadságvesztést eggyel enyhébb, börtön fokozatban kell végrehajtani.

A bejelentett fellebbezések enyhítést célzó részükben ekként megalapozottnak bizonyultak.

II.rendű vádlottal szemben kiszabott 9 évi szabadságvesztés ugyanakkor az ítélet belső arányosságait tekintve a büntetés céljának megfelelően került kiszabásra, e büntetés szükséges és egyben elégséges is a büntetési célok eléréséhez. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság nem látott törvényes lehetőséget **II.rendű vádlott** esetében a büntetés súlyosítására vagy enyhítésére.

Következésképpen a II. r. vádlott vonatkozásában a súlyosítás végett bejelentett ügyészi fellebbezés nem volt megalapozott.

Ami az elsőfokú bíróság járulékos kérdésekben való döntését illeti, az ítélet tábla az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek.

A bűnjeljegyzék 29. és 30. tételszám alatt megjelölt GPS-navigációs készüléket és annak tartóját az elsőfokú bíróság I.rendű vádlottnak rendelte kiadni. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban ezek értékkel bíró dolgok, így azokat a polgári jogi igény megtérülése érdekében is indokolt lett volna visszatartani. Ezért a másodfokú bíróság e tárgyakat is a Be.157.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján a polgári jogi igény biztosítása érdekében visszatartotta.

Ugyanakkor nem értett egyet a másodfokú bíróság a DNS-minták, valamint a mikroanyag-maradványok és egyéb dolgok iratok között történő kezelésével kapcsolatban. A Kúria a BH.2008.296. számú eseti döntését a jövőre nézve már nem tartja fenn, így ezen tárgyak iratokhoz való csatolása helyett Be.155.§ (8) és (9) bekezdései szerint a megsemmisítésüket kell elrendelni.

A tényállás kár összegét érintő pontosítása kapcsán volt szükséges módosítani a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezést is. A Be.335.§ (2) bekezdésének helyes értelmezéséből következik, hogy a vádlottak kizárólag a megállapított kár mértékéig kötelezhetők kártérítésre; a tényállás e részének helyesbítése okán ekként a kártérítésre követelés mértékét a másodfokú bíróság 5.800.000 forintra leszállította, míg a polgári jogi igény érvényesítését ezt meghaladóan a Be.335.§ (1) bekezdésének második mondata szerint a törvény egyéb útjára utasította.

A járulékos kérdések kapcsán észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a bűnügyi költség viselését érintő ítéleti rendelkezését annak indokolásában nem

kellően fejtette ki. Ebből adódóan a másodfokú bíróság nem tudta megállapítani, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban, illetve azt megelőzően, a nyomozás során felmerült bűnügyi költségből mely vádlottat, melyik költség kapcsán kötelezte a bűnügyi költség megfizetésére.

Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének e rendelkezését felülbírálatra alkalmatlannak találta, ezért a bűnügyi költség viselésére vonatkozó részét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a Be.578.§-a szerinti eljárás lefolytatására kötelezte.

Ennek során az elsőfokú bíróságnak pontosan meg kell jelölnie - a költségjegyzék megfelelő tételének felhívásával -, hogy mely költségből, mely vádlottat, mekkora összeg és miért terheli. Ezt követően kell rendelkezést hoznia az egyes vádlottakat külön-külön, vagy egyetemlegesen terhelő bűnügyi költség összegéről is.

Összességében tehát a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fentiek szerint a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Rendelkezett a másodfokú bíróság ezen felül **II.rendű vádlott** és **III.rendű vádlott** vonatkozásában az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatát követően a mai napig előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról is a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdései alapján.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a másodfokú bíróság csupán megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak a különleges eljárás keretében kell határoznia.

P é c s, 2017. március 8.

Dr. Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 23.B.1045/2014/170. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 13.Bf.160/2016/54. számú ítéletével - az abban írt változtatásokkal - a 2017. évi március hó 8. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.

A kiadmány hitelül:

a tanács elnöke

tisztviselő